

לקדשה בלשון הזאת.

רב אשי אמר: דכולי עלמא סברי שחליצה פסולה אינה פוטרת.

והכא ביש תנאי בחליצה קמיפלוגי.

האם יתכן להתנות את החליצה בתשלום, כך שאם יחלוץ ולא ישלמו לו לא תתפוס החליצה.

וכגון שעשה כאן חליצה בתנאי, ולאחריה קידשה בכסף, ואמר לה בלשון הזאת.

מר חכמים סבר, שיש תנאי בחליצה, ואם לא תשלם לו לא חלה החליצה, ונשארה הזיקה כמות שהיא, ולכן יכול לקדשה בזיקת יבמין.

ומר רבי סבר, אין תנאי בחליצה, וחלה החליצה ופקעה הזיקה, ואינו יכול לקדשה בזיקת יבמים [ועיין בתוס' שהקשו אם כן שיחלקו ביבמה רגילה, שלא חלץ לה ולא התנה בחליצתה, עיין בביאורים].

רבינא אמר: דכולי עלמא יש תנאי בחליצה,

והכא, בתנאי כפול קמיפלוגי, אם יש בו צורך כדי להתנות את החליצה בתשלום.

מר סבר: בעינן תנאי כפול לבטל את החליצה אם האשה לא תקיים את התנאי, ופה שלא התנה חלה החליצה גם אם לא שילמה לו, ופקעה הזיקה, ואינו יכול לקדשה בזיקת יבמין.

ומר סבר: לא בעינן תנאי כפול. וכיון שלא שילמה, לא חלה החליצה ויכול לקדשה בזיקת יבמין.

שנינו במשנה: חלץ ועשה מאמר, ונתן גט ובעל — אין אחר החליצה כלום.

והוינן בה: וניתני נמי: אין אחר ביאה כלום:

אבוי ורבא דאמרי תרווייהו, אכן תני, היו שונים בעצמם כך: אין אחר ביאה כלום.

ותנא דידן, מדוע הוא אמר "אין אחר חליצה כלום", ולא "אין אחר ביאה כלום"?

כי את התרת יבמה לשוק על ידי חליצה עדיפא ליה לומר, וממנה אתה למד שגם אחרי ביאה אין כלום, והיה לו טירחה לכפול דבריו.

שנינו במשנה, לאחר שאמרה יש מאמר אחר מאמר:

אחד יבמה אחת, אחד שתי יבמות.

מתניתין האומרת שגם בשתי יבמות יש מאמר אחר מאמר, היא דלא כבן עזאי —

דתניא, בן עזאי אומר: יש מאמר אחר מאמר בשני יבמין ויבמה אחת. ואין מאמר אחר מאמר בשתי יבמות ויבם אחד.

עוד שנינו במשנה:

כיצד יש חליצה אחר מאמר?

מאמר לזו וחלץ לזו — הראשונה צריכה הימנו [בעלת המאמר] גט.

ומשמע שרק באופן הזה פוטרת החליצה של השניה את הראשונה מלחלוץ.

אבל אם היה חולץ לבעלת המאמר, לא היתה יוצאת השניה ללא חליצה גם בה, היות וחליצת בעלת המאמר היא חליצה פסולה, כי היא אינה פוטרת אותה לשוק מבלי שיצטרך להוסיף ולפוטרה גם בגט למאמרו.